

Diplomová práce

Studentka: Petra Holá

Obor: ČJ – D

Téma: Křestní jména na Klatovsku v 18. století

Oponentka diplomové práce: PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

Posudek oponentky diplomové práce:

Diplomová práce Petry Holé, věnující se vývoji křestních jmen v klatovském regionu v 18. století, bude nepochybně patřit k těm nadprůměrným diplomovým pracím, které překračují svoje možnosti a stávají se hodnotným příspěvkem k rozvoji vědeckého oboru, k němuž se hlásí, v tomto případě antroponomastiky.

Při četbě předložené práce na první pohled zaujme diplomantčino zaujetí tématem, které se projevuje jak v grafickém zpracování (srov. četné přílohy v závěru DP), tak v jejím vertikálním a horizontálním členění (promyšlená výstavba, vhodné volení nadpisů, segmentování textu apod.). Oceňuji skromnost a pokoru, s kterými diplomantka přistoupila k vytyčenému výzkumu (podle svých vlastních slov prohlašuje výsledky excerptce 4361 křestních jmen v průběhu jednoho století za „malý regionální obrázek“, str. 104). Její přístup je maximálně poctivý (srov. omluvu, že z repertoáru více než 600 jmen nemohla dešifrovat dvě jména, str. 31), svědčí o velké pili a houževnatosti při zpracovávání natolik materiálově obsažné práce.

Teoretickou část DP autorka vystavěla na důkladném studiu sekundární literatury, kromě vyčerpávajícího množství publikovaných - knižních i časopiseckých - materiálů vyhledala i texty rukopisné (kvalifikační práce). Za podnětnou pokládám připomínku toho, že v českých zemích nežila vždy jen křesťanská většina, ale že jména jinověrců bývají většinou z hlediska výzkumu na okraji pozornosti (str. 22).

Výzkumná část diplomové práce má vysokou úroveň. Diplomantka sledovala pět lokalit na Klatovsku a vy excerpovala z místních matrik více než čtyři tisíce jednotlivých záznamů, které dále porovnávala, systemizovala a u mnoha z nich zdařile hledala motivaci pojmenování (při tom prokázala orientaci v historicko-společenských reáliích dané lokality). Jako výzkumný vzorek velmi vhodně vybrala oblast vnitřního města Klatov, reprezentanta větší aglomerace, a jako protipól malé vesnice z okolí. Mimořádné úsilí muselo stát diplomantku nejen vyhledání

písemných pramenů, ale zejména následná dešifrace kurzivních textů.

Z koncepčních problémů bych se pozastavila snad jen nad jistou nejasností volby cílů - autorka má přirozeně jasno v tom, že se chce zabývat křestními jmény, ale v detailnější strukturaci cílů není zcela důsledná: na str. 1 uvádí, že „cílem práce je zmapovat vývoj, výskyt a frekvenci křestních jmen“ (příčemž termíny výskyt a frekvence jsou zřejmě chápány synonymně), na straně 3 se cíle objevují znovu, ovšem tentokrát se týkají „porovnání frekvence“ křestních jmen a cíle jsou dále rozšířeny i na okolnosti a proces propriálně pojmenovacího aktu a na str. 4 se přidává cíl „závěrečný“ (obraz křestních jmen na Klatovsku v 18. století). Kromě toho by výzkumné otázky měly být kladeny explicitně, a nikoliv pomocí slova „například“. Soustavné užívání kondicionálu působí v odborném stylu rušivě (např. str. 4, 5). Ne zcela jasné jsou metody výzkumu (str. 3) - prosím, aby je diplomantka při obhajobě vysvětlila. Někdy autorka nezobecnila závěr tam, kde se to nabízí - prosím proto, aby u obhajoby interpretovala kvantifikace týkající se vícejmennosti v různých lokalitách regionu (str. 102); někdy by se o vlastní komentář mohla aspoň pokusit (proč např. existuje tak výrazný rozdíl mezi pojmenováváním vedlejšími jmény u chlapců a děvčat (str. 35-36)? Místy autorka poněkud odbíhá od tématu (pojedenání o matrikách, regionální dějiny).

Moje ostatní připomínky jsou vesměs formální:

Musím diplomantce vytknout zejména nejednotný způsob citování odborné literatury, někdy neúplný, dokonce i chybný (editorkou sborníku Vlastní jméno jako prostředek sociální symboliky nebyla E. Hájková, ale N. Kvítková - str. 8, 10 a další), někdy torzovitý (je s podivem, že v užitě literatuře scházejí zásadní studie vedoucí diplomové práce, věnující se otázce vývoje křestních jmen, které diplomantka bez přesné bibliografické citace jen zmínila v poznámce). Přestože celkově se jedná o práci formulačně vespělou, dopustila se diplomantka místy některých přílišných zjednodušení: např. „V nejstarších dobách bylo jméno ... výsadou, ... později už měl jméno každý...“ (str. 8, prosím o zpřesnění); odkud diplomantka čerpala hodnocení zadního komponentu kompozit Soběslav, Budivoj... atd. jako „koncovky“ (str. 10, prosím o vysvětlení)? Někdy se do textu vloudily úsměvné nepravé skladební dvojice (Naše řeč od Václava Flajšhanse - str. 23). Práce je pravopisně korektní (až na drobná přehlédnutí - Jednota bratrská, str. 12), jen občas se vyskytují interpunkční chyby (str. 3, 4, 6, ... dále značeno v textu).

Veškeré drobné poznámky jsem vyznačila přímo v textu DP.

Text je napsán kultivovaným jazykem a je velmi čtivý. Diplomantka vesměs dodržuje spisovnou jazykovou normu i pravopisnou kodifikaci.

Ráda proto konstatuji, že diplomová práce Petry Holé plně vyhovuje nárokům kladeným na práci diplomové, a **doporučuji** ji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

V Praze 4. 5. 2007